Quelle: https://manuscripta.at/?ID=8263
Copyright: Salzburg, Universitätsbibliothek

mentes Vnde augustinus in sermone vm
us martyribus aut vt reges terre qui
propter ydola deserent et subiugare
omnes potestates iugo xpi vnde et pe
trum et paulum primapes fidei occide
runt xxi di ipsius xxv di facto sanato
n q vij bti ex de eccl fundamenta li vi

t Autem optime rex

tu et alij reges quod agere deant ple
niter informent. Sciendum est q
m omnibus que ad finem aliquem ordina
tur opus est aliquo dirigente p quem
directe ad finem aliquem veniat. Nat
nauis vt ad portum pueniat guber
natore indiget qui si non fuerit vel
dormierit nauis non pueniet ad por
tum, p ubi xvm in fi ibi et quia sepi
tus amisso clauo vn q i c fluctuatius
ibi quia si pernicosum est p rechaa i
gubernatore nauis a prora que est
prima pars nauis intra quillitate. na
uim derelinquere vel deserere quito magis
in fluctibus Hominibus autem est aliquis
finis ad quem tota eius vita et actio
ordinatur cum sit agens p intellectum
cuius est manifeste operari p m phm
ad finem ad quem paulus intent ecclie
dirigit ad romanos vi in fine hinteg
quidem fructum in sanctificationem finem
vero vitam etnam // Contingit autem
homines diuersimode intentum dirige
re quia diuersitas humanorum pactum et
studiorum declarat. Indiget igitur ho
aliquo dirigente ad finem rectum. Natu
rale autem homini est ut sit animal sociale
et politicum in societate et multitudine
viuere magis quam omnia alia animalia
vnus autem homo per se sufficiens
transire vitam non potest sine dei mag
gracia specialiter sicut sancti anachorete
vnde necessarium quod in multitudine
viuat quia ve soli etiam stes iii et
lxxxi di in omnibus ut vnus ab alio
adiuuetur vnde proubi xvm frater q
adiuuatur a fratre quasi ciuitas firma
hoc autem euidentissime declarat quod
est proprium hominis locutione vti p
quam vnus homo alius suam sententiam
potest expimere totaliter Vnde Aug
in enchiridion Et vtique verba prop
terea sunt instituta ut eis quisque in
alterius notitiam cogitationes suas p
ferat xxv q v ib autem Hec autem
considerans salomon ait ecclesiastes
iii aut melius est esse duos simul
quam vnum habet enim emolumentum
mutue societatis, Sicut igitur naturale
est homini in societate viuere iuxta id
psalmi Ecce quam bonum et quam iocundum
et xv q i c v Sic necesse est in
omnibus esse aliquem p quem mul
titudo regatur Nam multis existen
tibus hominibus et vnoquoque id quod
sibi est congruum et vtile prouidere
multitudo vniuersa disperiret nisi
esset aliquis qui haberet curam
multitudinis vnde iudic vlt In ilo
tempore non erat rex in israel sed
vnusquisque quod rectum erat coram oculis
suis faciebat Sed contra talem dicit
sapiens Ne qui sapientes estis in
oculis vestris et ex de consti ne in
mitatis quod considerans salomo ait
Vbi non est gubernator dissipabitur
populus et innocentius tertius Ne gre
gi dominico desit cura pastoris eod
de elect ne prodesset hoc autem rationa
biliter attendit Non enim est idem quod
commune et quod proprium propria quidem
differunt communia vnitur xv q i
si xxvij q vij quod autem in omnibus
que sunt vnum ordinantur vnum inuenitur
alterius regitiuum In vniuersitate enim
corporum per primum corpus scilicet celeste
alia corpora ordine quodam diuine
prouidencie gubernantur omniaque cor
pora p creaturam irrationabilem. In ho
mine etiam anima regit xxxvm di
sedulo atque inter ptes anime rasibilis
et concupiscibilis vbi regunt opti
gitur in omni multitudine aliquem habe
regimen sicut corpus a capite rigitur
exit de sa vnc c vno q in vertice
Contingit autem in quibusdam quod ordi
nant ad finem rite et non recte pro
cedere recte autem dirigitur vnusquisque
quin ad debitum finem deducit in rate
quin non ad conuenientem finem Si igitur
non ad bonum commune multitudinis sed
ad bonum priuatum regentis et rigime